

Česká republika
Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát-oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola internátní Brno, Štolcova 51

Štolcova 51/147, PSČ 618 00

Identifikátor školy: 600 107 418

Termín konání orientační inspekce: 19. a 20. listopad 2002

Čj.:	122 243/02 - 5186
Signatura:	o12aw110

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřskou školu internátní zřídil Magistrát města Brna jako svoji organizační složku. Je umístěna ve starší, přízemní budově, účelově vystavěné pro celotýdenní zařízení pro děti. Obklopuje ji velká zahrada se vzrostlými stromy, poskytující dětem klidné, zdravé zázemí.. Stanovená kapacita školy 25 dětí je v letošním školním roce zcela využita. Celotýdenní provoz školy využívají plně děti z rómských rodin. Součástí mateřské školy je školní jídelna s kapacitou 30 jídel denně.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v celé škole

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Ve třídě věkově smíšených dětí pracují tři pedagogické pracovnice. Všechny vystudovaly střední pedagogickou školu a mají dostatečně dlouhou odbornou praxi. Ředitelka školy navíc rozšířila své vzdělání bakalářským studiem speciální pedagogiky. V nočních hodinách a při organizačních činnostech dětí se střídají tři pomocné vychovatelky, zaměstnané na plný pracovní úvazek

Systém vedení a řízení celé školy založila ředitelka na demokratických principech a kolegiálně. Pedagogický sbor je dlouhodobě stabilní a jeho společným zájmem je především práce s dětmi. Svoji kontrolní činnost zaměřuje ředitelka u všech pracovníků především na individuální přístup k dětem a dále dle plánu hospitací na zjišťování dosahovaných kompetencí dětí. Z oblastí vytyčených v plánu převažuje kontrola upevňování hygienických a sociokulturních návyků dětí. Pedagogické rady plní funkci poradního orgánu a zabývají se jak organizační, tak především pedagogickou problematikou a pravidelným hodnocením práce s dětmi.

Další vzdělávání učitelek není příliš podporováno a vlastní zájem a iniciativa pracovníků se jen zčásti uplatňuje v seznamování se s novými výtvarnými technikami. Hlavním studijním materiálem zůstává pouze Rámcový program pro předškolní vzdělávání (VÚP Praha 2001). Odborná literatura ani časopisy nejsou v posledních letech ve škole příliš sledovány a doplňovány. Svoji činnost a komunikativnost uplatňuje v současné době vedení školy především v udržování hygienické a estetické úrovně celého internátního zařízení.

Organizace chodu školy je zpracována v řádu, vyvěšeném v zádveří. Uvádí povinnosti rodičů a zaměstnanců, jejich práva však neobsahuje. Provozní řád pouze stručně popisuje pravidelné úklidové práce. Specifický denní program dětí přihlíží k jejich celotýdennímu pobytu v mateřské škole a respektuje psychohygienické podmínky. Děti jsou přes den rozděleny na mladší a starší věkovou skupinu, v noci o ně pečují pomocné vychovatelky. Pracovní doba se stanovenými úvazky vychází z dlouholetých zkušeností řízení internátního provozu a je především přizpůsobena režimu dětí.

Komunikace internátní mateřské školy s rodiči je pro vedení školy i pro celý kolektiv náročná. Nejlépe se osvědčuje forma osobního kontaktu návštěvami v rodinách během týdne. Ředitelka

poskytuje rodičům také poradenskou činnost v oblasti lékařských prohlídek, povinného očkování, sociální problematiky a nadcházející školní docházky dětí. Mateřská škola úzce spolupracuje se Zvláštní základní školou Štolcova 16. Kromě prohlídky školy a tříd si děti mohou společně pohrát, využívat školní tělocvičnu a také jsou zvány na společné akce (Mikuláš s nadílkou a další). Také blízká mateřská škola Štolcova 21 zve rómské děti internátního zařízení na divadelní představení, v letních měsících ke společným hrám na školní zahradě a tak přispívá k přirozenému pěstování rasové tolerance. Zřizovatel Magistrát města Brna vždy podporoval snahy ředitelky o zbudování moderního a kulturně podnětného prostředí mateřské školy pro rómské děti. V obci Černovice se mateřská škola účastní veřejného života jen zřídka. Jejím hlavním zázemím pro celotýdenní pobyt dětí a práci s nimi je útulné prostředí školy a velká okolní zahrada.

Personální podmínky jsou vzhledem ke specifickému programu internátní mateřské školy velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Budova mateřské školy je obklopena rozlehlou zahradou. Její označení názvem a státním znakem není z ulice Štolcova viditelné. Také nová, šedě zbarvená fasáda a zamřížovaná okna necharakterizují příliš zařízení pro malé děti.

Třída, herny i ložnice jsou prostorné, vkusně a moderně zařízené. Estetická výzdoba je většinou prací výtvarně nadaných učitelek. Dětský sedací nábytek ve třídě a v samostatné jídelně nezohledňuje rozdílnou výšku dětí. Sociální zařízení je nově zbudované, čistě udržované, nezajišťuje však intimitu dětí.

Hraček a pomůcek mají děti dostatek, spolu s dětskou knihovnou však nejsou vždy umístěny v jejich přímém dosahu.

Školní zahrada, je vybavena dvěma pískovišti pro tvořivé hry dětí a kovovými průlezkami staršího typu, ne zcela vhodnými z hlediska bezpečnosti. Její velká rozloha se vzrostlými stromy a členitým povrchem však poskytuje dětem dostatek možností k pohybovým i sportovním aktivitám během všech ročních období.

Materiálně-technické podmínky internátní mateřské školy jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Dlouhodobá koncepce mateřské školy vychází především ze specifických cílů výchovy a vzdělávání dětí rómského etnika. Pokladem je zatím pouze Přehled výchovné práce pro jesle a mateřské školy (SPN 1983) a dlouhodobé zkušenosti pedagogického kolektivu.

Výchovně-vzdělávací program odpovídá obecným cílům předškolní výchovy.

Sledování cílů každodenní práce s dětmi je průkazně zaznamenáváno v povinné třídní dokumentaci.

Systém kontroly není zcela účinný.

Způsob sledování stanovených jevů je jednostranný, nezajišťuje širší kontrolu a podnětnost pro na další plánování.

Specifický program mateřské školy je zaměřený především na vyrovnávání méně podnětného sociokulturního prostředí dětí z rómských rodin. Hlavními cíly jsou především rozvoj řeči, hygienické návyky, péče o své tělo a zdraví a stimulace všech poznávacích schopností. Důležitými úkoly jsou výchova dětí k sebekázi, respektování daného řádu a rozvíjení kultivovaných komunikativních dovedností. Při naplňování těchto cílů však nejsou vždy vhodně uplatňovány individuální metody práce.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Spontánní a řízené činnosti

Ve třídě mladších dětí probíhaly spontánní i řízené činnosti ve skupině. Dostatek připravených hraček i pomůcek motivoval děti ke spokojené hře. Také starší děti ve vedlejší herně si hrály se zaujetím, projevovaly bezprostředně a emotivně radost z výsledků své práce a sdílely ji s ostatními. Při řízených činnostech však převládaly více frontální metody. Učitelky podněcovaly děti spíše verbálně než názorně vlastním příkladem. Při tvořivých činnostech děti se zaměřovaly více na výsledný efekt jejich práce a na upevňování dovedností. V některých případech neposkytly dětem dostatek času a možností k seberealizaci, intenzivnějšímu prožitku a k vlastním tvořivým pokusům. Také respektování individuálního tempa a zvláštností jednotlivých dětí nebylo vždy zohledněno. V průběhu dne byly děti často povzbuzovány pochvalou, hodnocení učitelkami však nebylo věcné a adresné, postrádalo proto účinek zpětné vazby. Velký důraz byl učitelkami kladen na hygienické návyky a sebeobslužné dovednosti dětí, vedly je k nim však převážně hromadným způsobem. V důsledku nepromyšlené organizace docházelo také ke zbytečnému pasivnímu čekání dětí v jídelně. Pitný režim je sice zaveden, ale protože nápoje nebyly k dispozici v místnosti hrajících si dětí, byl využíván jen zřídka.

Interakci a komunikaci mezi dětmi i mezi dětmi a dospělými je věnována velká pozornost. Děti se k sobě chovají kamarádsky, pomáhají si a mají se vzájemně rádi. K učitelkám projevují přirozený odstup, ale obrací se na ně s důvěrou. Všechny pracovnice pečují o svěřené děti s láskou a trpělivostí a svým kulturním chováním jsou jim přirozeným vzorem.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávacích činností

Výsledky výchovně-vzdělávací práce učitelky zaznamenávají v patřičné třídní dokumentaci. Sledované zvláštnosti jednotlivých dětí využívají k dalšímu plánování jejich očekávaných kompetencí.

Pohybový rozvoj dětí je na přiměřené úrovni. Pravidelným motivovaným cvičením se učí pěstovat své zdraví a kulturu těla.

Při sebeobsluze potřebovaly menší děti pomoc dospělých, starší děti projevovaly větší samostatnost a také ochotu pomoci mladším kamarádům.

Zdvořilostní návyky a úroveň vzájemných vztahů jsou přiměřené věku a mentalitě dětí, ze strany učitelek je jim věnována velká pozornost.

Rozvíjení jazykových a řečových dovedností je u většiny rómsky mluvících dětí obtížnější. Má proto hlavní zastoupení ve výchovně-vzdělávacích cílech školy.

V hudebních, pohybových a dramatických dovednostech projevují děti přirozené nadání. Velmi rády tančí a pohybují se v rytmu hudby. Učitelky jim v této oblasti umožňují dostatek vyžití, převážně však jen při řízených činnostech a hromadným způsobem.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti měly průměrnou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Zřizovací listina ze dne 29. 12. 2000 je v souladu s Rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení, č.j. BM 0106/123 s účinností od 1. 1. 2001.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina ze dne 29. 12. 2000
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení, č.j. BM 0106/123 s účinností od 1. 1. 2001
3. Výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2002 - (Škol(MŠMT) V 1-01) ze dne 4. 10. 2002
4. Sdělení o výsledcích inspekční činnosti ze dne 9. 12. 1977
5. Rozhodnutí o přijetí dětí
6. Evidenční listy
7. Přehled výchovné práce
8. Přehledy docházky dětí a zaměstnanců
9. Osobní spisy č. 78 563, 18 747, 40 125
10. Pracovní doba - přímá práce u dětí
11. Organizační řád školy
12. Provozní řád školy
13. Kniha úrazů
14. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2001/2002
15. Plán školy na rok 2002/2003
16. Zápisy z pedagogických porad

- 17. Zápisy z provozních porad
- 18. Zápisy z kontrolní činnosti ředitelky
- 19. Diagnostické záznamy o dětech
- 20. Dotazník pro ředitele

ZÁVĚR

Ve dvou skupinách věkově rozdělených dětí pracují dvě učitelky a ředitelka školy. V nočních hodinách a při organizačních činnostech během dne pečují o děti tři pomocné vychovatelky. Všechny pedagogické pracovnice splňují předepsané středoškolské vzdělání a mají dostatečné zkušenosti z dlouholeté práce v mateřské škole. K dětem se chovají trpělivě a s láskou. Širší zájem o další vzdělávání není v současné době uplatňován.

Budova i prostředí mateřské školy poskytují velmi dobré podmínky k výchovně-vzdělávací práci s dětmi při celotýdenním pobytu. Vkusně upravené interiéry a pečlivě udržovaná čistota a pořádek v celém zařízení napomáhají kulturnímu rozvoji svěřených dětí. Hračky a pomůcky jsou průběžně doplňovány, pouze jejich umístění není vždy v dosahu dětí. Velkým přínosem je rozlehlá zahrada, obklopující mateřskou školu. Děti zde mohou za příznivého počasí trávit většinu času, což prospívá jejich celkovému zdraví.

Ve výchovně-vzdělávací práci převládaly řízené činnosti. Děti byly důsledně vedeny k samostatnému zvládnutí sebeobsluhy a hygieny, k dodržování nutných pravidel a řádu. Vhodnou motivací podněcovaly učitelky děti k rozvoji řeči a poznávacích schopností. Jejich přirozenému pohybovému a tanečnímu nadání byl ponecháván dostatečný prostor. Převážně uplatňované frontální metody však v některých případech vedly k nerespektování různého tempa dětí a k jejich nedostatečnému uspokojení.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Ivana Běťáková	.Ivana Běťáková, v. r.
Členové týmu	

Další zaměstnanci ČŠI

V Brně dne 17. 12. 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: ..18. 12. 2002.....

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Karla Studničková

Karla Studničková, v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
KÚJmK	30. 12. 2002	498 - 02 - 5186
Zřizovatel	30. 12. 2002	499 - 02 - 5186

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány